

Część 2

Temat: Błędy w pracach maturalnych z języka polskiego.

1. Błędy merytoryczne:

- niektóre błędy dyskwalifikują ucznia, ponieważ świadczą o zupełnej nieznajomości lub niezrozumieniu lektury: np. „Zbrodnia Ikara” zamiast „Zbrodnia i kara” Dostojewskiego, określenie Stanisława Wokulskiego z „Lalki” jako osoby „wysoko urodzonej” czy stwierdzenie, że akcja „Mistrza i Małgorzaty” rozgrywa się w carskiej Rosji,
- pomylenie autorstwa dzieł literackich, zarówno imienia jak i nazwiska,
- błędy świadczące o kompletnej nieznajomości gatunków i rodzajów literackich np. nazwanie tragedii „Antygona” powieścią, w odniesieniu do liryki napisanie narrator zamiast podmiot liryczny,
- nie pisz na maturze rzeczy, których nie jesteś pewien, nie używaj słów, których nie znasz znaczenia,

2. Błędy językowe:

- stosowanie niewłaściwych zaimków lub form czasowników w odniesieniu do rzeczowników oznaczających grupę osób, ale formalnie występujących tylko w liczbie pojedynczej np. młodzież („Młodzież opisana w książce występowała przeciwko okupantowi. Byli oni zaangażowani...” zamiast „Była ona zaangażowana...”). Taki błąd może ciągnąć się przez kilka zdań,
- powtarzanie tych samych wyrazów w bliskim sąsiedztwie, np. „Główny bohater był kupcem, który był znany w środowisku. Był przedsiębiorczy...”,
- niezręczne rymowanie sąsiadujących ze sobą słów lub fragmentów zdań np. „pierwszy z wierszy”, „powstanie pytanie, czy to jest zdanie...”,
- naiwne sformułowania np. „Autor miał na myśli...” zamiast „Z wiersza wynika...” lub „w utworze mowa o ...”; „Baczyński mówi nam...” zamiast „Podmiot liryczny wyraża”, „W tekście sugeruje się...”,
- pleonazmy (wyrażenie, w którym jedna część wypowiedzi zawiera treść występującą także w drugiej części, potocznie „masło maślane”) np. „utwór kończy się szczęśliwym zakończeniem”, „pełny komplet”,
- nielogiczne sformułowania wynikające z niezrozumienia znaczenia wyrazów np. „Bohater przeżył pozytywne rozczarowanie”, „Kuklinowski zawdzięczał Kmicicowi śmierć”,
- błędy dotyczące użycia imiesłowów np. idąc do domu padał deszcz”,
- używanie form liczby mnogiej wyrazów, które jej nie mają np. „Utwory poruszają różne problematyki” zamiast „Utwory dotyczą różnych problemów”,
- błędy frazeologiczne (związki wyrazowe) np. „Poniósł zwycięstwo” zamiast „odniósł”,
- błędy fleksyjne (związane z odmianą wyrazów) np. „wersa” zamiast „wersu”.

Pamiętaj! Wiele błędów można wyeliminować, gdyż często powstają przez nieuwagę. Daj sobie czas na kilkukrotne przeczytanie pracy i sprawdzenie tego, co napisałeś. W ten sposób możesz uniknąć błędów merytorycznych, językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych (przecinkiem wydziela się wtrącenia i zdania podrzędne od nadrzędnych).

Opracowała: Małgorzata Grynienko na podstawie artykułów Doroty Nosowskiej w miesięczniku „Cogito”